

МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

УДК 35.07/.08]-027.21:172

ЦІННІСНО-СМИСЛОВІ ЗМІНИ В СУЧАСНИХ МОДЕЛЯХ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

О. П. Котовська,

кандидат філософських наук, доцент, докторант кафедри політичної аналітики та прогнозування, Національна академія державного управління при Президенті України

Стаття присвячена дослідженню сутності публічного управління, публічного адміністрування, доброго врядування та концептуальному обґрунтуванню впливу ціннісно-сміслових змін на еволюцію сучасних моделей публічного (державного) управління. На основі теоретичних досліджень та емпіричних даних автор аналізує особливості ціннісних ідентифікацій українського суспільства, простежує тенденцію трансформаційних змін у суспільстві й інституті державної служби.

Ціннісно-сміслові зміни у сучасних моделях публічного управління дають підстави говорити про зміну парадигми публічного (державного) управління. Процеси демократизації та децентралізації є невід'ємними складовими на етапі пошуку найбільш оптимальної для українського суспільства моделі публічного (державного) управління, де найвищою цінністю має стати людина-громадянин.

Ключові слова: публічне управління, публічне адміністрування, добре врядування, моделі публічного (державного) управління, ціннісно-сміслові зміни.

O. P. Kotovska,

Ph.D in Philosophy, Associated Professor, Postdoctoral researcher of Policy Analysis and Forecasting Department, National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

VALUE-SEMANTIC CHANGES WITHIN NEW MODELS OF PUBLIC MANAGEMENT

The article investigates the essence of public management, public administration, good governance and the conceptual influence of value-semantic changes on the evolution of new models of public management. Using contemporary theoretical approaches and empirical data, the author analyzes specific features of value identifications of Ukrainian society, reveals to the trends of transformational changes within society and institution of civil service.

The article argues that recent agendas for value-semantic changes within models of public management, indicates paradigm shift in public management. Democratization and decentralization are essential processes in the stage of searching the most optimal for Ukrainian society model of public management, in which fundamental value should be individual and citizens' rights.

Key words: public management, public administration, good governance, models of public management, value-semantic changes.

О. П. Котовская,

кандидат философских наук, доцент, докторант кафедры политической аналитики и прогнозирования, Национальная академия государственного управления при Президенте Украины

ЦЕННОСТНО-СМЫСЛОВЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ МОДЕЛЯХ ПУБЛИЧНОГО УПРАВЛЕНИЯ

Статья посвящена исследованию сущности публичного управления, публичного администрирования, хорошего (должного) управления и концептуальному обоснованию влияния ценностно-смысловых изменений на эволюцию современных моделей государственного (публичного) управления. На основе теоретических исследований и эмпирических данных автор анализирует особенности ценностных идентификаций украинского общества, прослеживает тенденцию трансформационных изменений в обществе и институте государственной службы.

Ценностно-смысловые изменения в современных моделях публичного управления дают основания говорить о смене парадигмы общественного (государственного) управления. Процессы демократизации и децентрализации являются неотъемлемыми составляющими на этапе поиска наиболее оптимальной для украинского общества модели публичного (государственного) управления, где высшей ценностью должен стать человек-гражданин.

Ключевые слова: публичное управление, публичное администрирование, хорошее (должное) управление, модели публичного (государственного) управления, ценностно-смысловые изменения.

© Котовська О. П., 2017

Постановка проблеми. Сучасний світ – це світ нестабільності, конфліктів, інформаційних воєн, втрати довіри до міжнародних організацій та державних інституцій. Соціокультурні особливості життєдіяльності людини, що постають у контексті нинішніх загальносистемних змін як у приватній, так й публічній сферах, характеризуються трансформацією традиційної ієрархії цінностей. Перманентні загострення загальносистемної кризи перехідної доби суспільного розвитку в Україні (1995–1996, 2004, 2008, 2013–2014) свідчать про нелінійний характер процесу переходу від старих цінностей радянського колоніального минулого, прихильниками яких дотепер залишається значна частина політичної та державно-управлінської еліти України, до цінностей демократії, верховенства права, пріоритету прав людини і громадянина. “Патопсихологічний стан” (2006) [3, с. 100], у якому через нереалізовані очікування українців досі перебуває країна, є “продуктом пострадянської мутації, еволюційного перетікання однієї суспільно-політичної моделі в іншу, що породило гібридну і потворну форму”, де поєднуються між собою дві взаємопротилежні та взаємовиключні системи цінностей: радянсько-російська та національно-європейська [15, с. 11]. На етапі реформування державної системи шляхом становлення відносно нових інститутів публічного управління важливо осмислити ті ціннісно-сміслові особливості, до яких тяжіє ідентифікувати себе більшість суспільства, адже від неї, урешті-решт, залежить оптимальний вибір української моделі державного (публічного) управління, готовність суспільних (у тому числі державних) інститутів та суб’єктів громадсько-політичного життя її впроваджувати.

Аналіз останніх публікацій за проблематикою та визначення невирішених раніше частин загальної проблеми. Радикальні динамічні зміни, у тому числі й у сфері державного управління, стали предметом дослідження таких відомих зарубіжних учених, як: М.Альберт, Р.Арон, Д.Белл, У.Бек [7], Ю.Габермас, Е.Гідденс, Б.Гурне, П.Друкер, Л.фон Мізес, Д.Кілінг, Г.Клагес [20], Ф.Найт, Р.Патнам [14], К.Політ [19; 21] та ін. Серед публікацій українських авторів, які стосуються теоретичних та практичних питань формування вітчизняної моделі управління в цілому, слід відзначити дослідження О.Амосова [2], Е.Афоніна [3; 4], В.Бакуменка [6], О.Балакіревої [4], О.Бандурки [5], М.Білинської, С.Гайдученко [8], А.Колодій [10; 12], О.Кондрашова [13], В.Мартиненка, О.Суший [3], О.Радченка [17],

С.Телешуна [12] та ін. Незважаючи на ці публікації, питання впливу ціннісно-сміслових змін на формування вітчизняної моделі управління досі є нерозглянутим, що зумовлює доцільність запропонованого дослідження.

Формулювання цілей (мети) статті. Мета статті полягає у визначенні сутності публічного управління та концептуальному обґрунтуванні впливу ціннісно-сміслових змін на еволюцію сучасних моделей державного (публічного) управління.

Виклад основного матеріалу дослідження. З набуттям у 1991 р. державного суверенітету в Україні стартує суспільно-трансформаційний процес, який, за даними моніторингових досліджень Української школи архетипіки, набуває з 1994 р. системного характеру. Відповідно, з цього часу можна стверджувати про становлення гібридного змісту моделі державного управління, що, з одного боку, поєднує архаїчні (радянські) засади системи суб’єкт-об’єктних відносин влади і народу, монопольного впливу на суспільство та його громадян влади. З другого боку, ст. 5 Конституції України 1996 р. установлює імператив прямої дії, за яким “народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування” [1]. Зафіксована в Основному Законі України норма диктує необхідність радикальних парадигмальних змін у залишках пострадянської адміністративно-командної системи державного управління шляхом демократизації суспільно-політичного життя, переходу від формально-бюрократичного управління, його закритості, непідконтрольності, корумпованості суб’єктів прийняття управлінських рішень до скоординованої та ефективної функціонально розподіленої управлінської діяльності всіх зацікавлених у досягненні бажаних результатів суб’єктів.

Постановою Кабінету Міністрів України від 29 листопада 1997 р. № 1328 до переліку галузей науки було включено “Державне управління” як наукову дисципліну з вироблення теоретичних засад та механізмів реалізації регулюючих, організуючих і координуючих впливів органів державної влади на всі сфери суспільства. Насамперед зазначимо, що в пострадянських державах закріпився термін “державна політика” (англ. state policy) як напрям дій або утримання від них, обраний органами державної влади для розв’язування певної проблеми або сукупності взаємопов’язаних проблем, що дає змогу державі досягнути певної мети в конкретній галузі, використовуючи правові, економічні, адміністратив-

ні методи впливу [6, с. 122], тоді як у більшості країн із тривалою демократичною традицією використовується поняття “публічна (суспільна) політика” (англ. public policy) [12, с. 11] як діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, спрямована на розв’язання суспільних проблем [11, с. 484]. На сучасному етапі реформування засад державної політики в Україні передбачається перехід до нової моделі публічного управління, яка ґрунтується на суб’єкт-суб’єктних відносинах, а тому поняття “державне управління” часто ототожнюють з термінами “публічне адміністрування” або “публічне управління”.

Зважаючи на тенденцію пошуку української моделі публічного (державного) управління, варто уточнити значення терміна “публічне управління” та еволюцію цього концепту в моделях публічного управління країн стійкої та тривалої демократії.

Термін “публічне управління” застосовується у сфері практики та дослідження структури публічного адміністрування, наголошуючи на внутрішній діяльності державних органів, спрямованій на контроль і розв’язання управлінських проблем, пов’язаних із плануванням, організаційним забезпеченням, інформаційними системами, управлінням персоналом та оцінкою ефективності [23]. Згідно зі словником, розробленим відповідно до рекомендацій сьомої сесії Комітету експертів з публічного адміністрування ООН, що пройшла 14–18 квітня 2008 р. [24], публічне управління передбачає, що уряд та некомерційні адміністрації мають перейняти деякі аспекти менеджменту в приватному секторі, керуючись засадами максимальної ефективності та результативності, співпраці із представниками громадського середовища, а також розширення їх прав і можливостей завдяки децентралізації.

Публічне адміністрування як складова управлінського процесу та публічного управління є багатозначним терміном. Залежно від підходу поняття “публічне адміністрування” передбачає: 1) організаційну діяльність частіше всього невиборних посадових осіб із виконання державної політики та програм, офіційно відповідальних за їх реалізацію; 2) весь процес, організацію та осіб, на яких покладені функції офіційного представництва, дотримання законів та розпоряджень законодавчої, виконавчої та судової гілок влади; 3) застосування менеджерських, політичних, правових теорій та процедур з метою виконання законодавчих, виконавчих та судових доручень із забезпечення управлінського регулювання й

реалізації службових функцій. Згідно з Програмою розвитку публічного адміністрування ООН поняття “публічне адміністрування” включає в себе дві частини визначення, а саме: а) цілісний державний апарат (політика, механізми, процедури, систему всіх державних органів, організаційні структури, персонал тощо), який фінансується за рахунок державного бюджету і відповідає за управління та координацію роботи виконавчої влади, а також його взаємодію з іншими стейкхолдерами (англ. stakeholder), тобто зацікавленими представниками із державного, громадського та зовнішнього середовища; б) керування й виконання всього комплексу державних заходів, пов’язаних із реалізацією законів, постанов і рішень уряду та вищих в адміністративній системі управління органів, пов’язаних із наданням публічних послуг [22].

У західних соціальних науках, починаючи з 60-х рр. ХХ ст., відбувся відхід від започаткованої німецьким соціологом Максом Вебером (1884–1920) теорії раціонально організованої та ефективно діючої бюрократії в напрямі до вироблення гнучких моделей управління й адміністрування [12, с. 12]. Для визначення діяльності представників державної служби та виконавчої гілки влади використовується поняття “публічне адміністрування” (англ. public administration), яке з 70-х рр. ХХ ст. частково замінив термін “публічне управління” (англ. public management). По суті впродовж останніх десятиріч ХХ ст. терміни “публічне адміністрування” та “публічне управління” вживаються паралельно, хоча на ціннісно-смісловому рівні вони мали дещо відмінну конотацію.

До цієї подвійної термінології останніми десятиріччями ХХ ст. у країнах стійкої та тривалої демократії додалася тенденція переходу до засад доброго врядування (англ. good governance) [19, с. 7], що активно впроваджується з кінця 80–90-х рр. ХХ ст. Концепція доброго врядування наближається до ідеї громадського самоврядування та передбачає нові принципи: не лише ефективність, підзвітність та підконтрольність, а й відкритість, доступність, чутливість до вимог, потреб і запитів громадян [10, с. 12]. Перехід від англійської традиції вживання іменника government (укр. уряд, державне управління) до поняття governance (укр. врядування) засвідчує становлення особливого типу управління, значення якого відображаються у формулюванні “управління без уряду” [13, с. 371]. Якщо термін “government” позначає керівників виконавчої влади й сконцентроване керування державою як на

рівні вибору політичної системи та типу інституцій, так і на рівні процесу та комплексу чинників, що сприяють діям державної влади [17, с. 340], то “governance” включає управління тільки як процес в його горизонтальному вимірі [10, с. 8].

Ціннісно-сміслові особливості доброго врядування полягають у рівноправному мережевому управлінні суспільством на принципах партнерства та залучення до управління недержавних суб’єктів. Таким чином, основна ідея сучасних моделей демократичного (доброго) врядування – співробітництво на партнерських засадах між державним і недержавним секторами, залучення всіх зацікавлених сторін до процесу прийняття державно-управлінських рішень для досягнення колективних цілей [13, с. 374]. На рис. 1 відображено ціннісно-сміслові особливості бюрократично-адміністративних, ринкових та мережевих моделей управління в сучасному їх значенні.

До загальносвітових тенденцій у розвитку теоретико-методологічних засад державного (публічного) управління слід віднести:

– зміну бачення місця й ролі держави в системі суспільних відносин, коли державні інститути набувають статусу лише одного (хоча найвпливовішого) із суб’єктів суспільно-політичного процесу;

– установа прозорих механізмів взаємодії державних інституцій з приватними й громадськими структурами під час прийняття управлінських рішень щодо регулювання ринкового середовища та розв’язання інших суспільно важливих проблем;

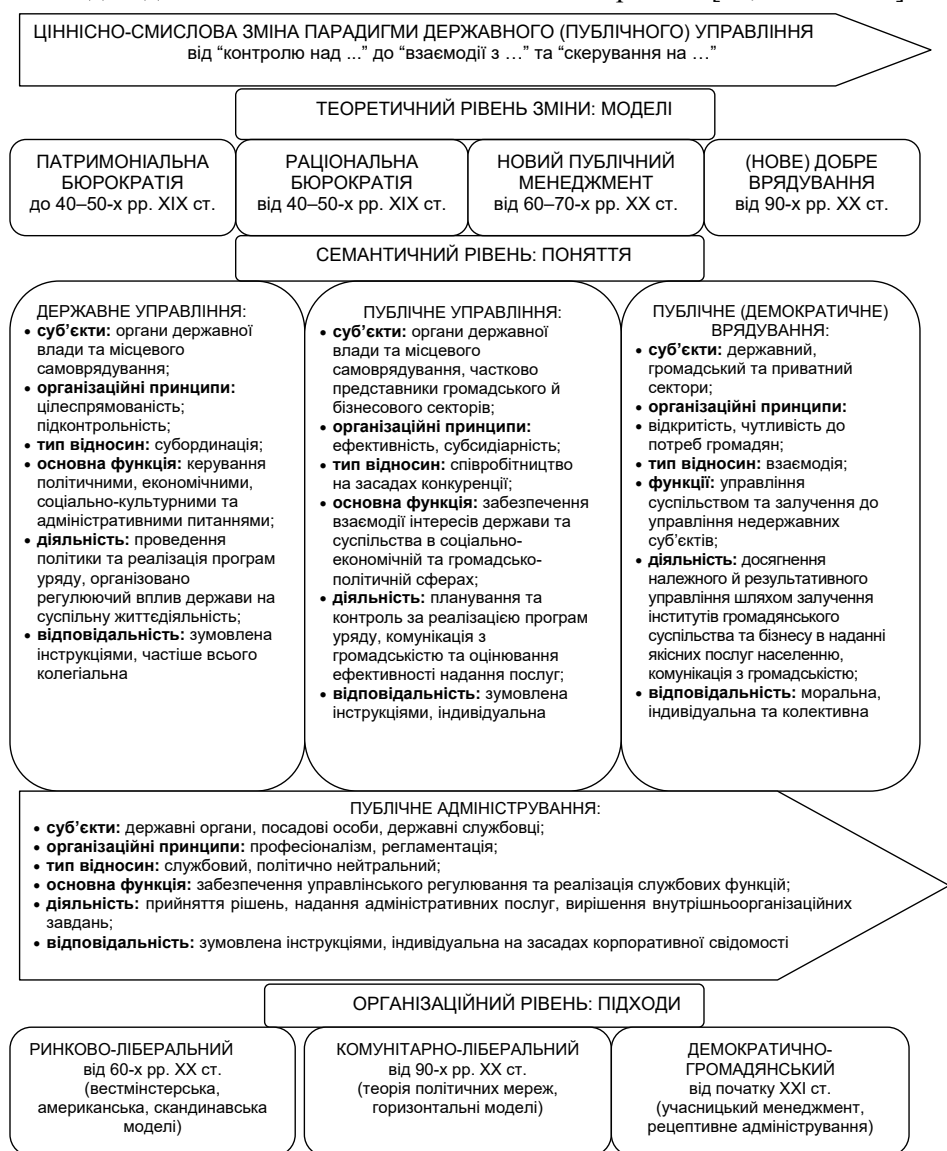
– підвищення рівня ефективності та результативності роботи державних структур завдяки включенню громадського

сектору шляхом упровадження ринково-конкурентних механізмів;

– у процесі вибору механізмів реалізації державної політики віддання переваги непрямим способам та інструментам забезпечення населення суспільними послугами;

– визначення процедури передання низки функцій і повноважень органам місцевого самоврядування, керуючись принципом субсидіарності;

– вироблення ефективного механізму взаємодії з транснаціональними урядовими й неурядовими організаціями, наднаціональними регіональними утвореннями під час ухвалення важливих політичних рішень [13, с. 377–378].

Джерело: складений автором на основі [11–13; 19].

Рис. 1. Ціннісно-сміслові особливості сучасних моделей публічного (державного) управління

Більше того, у ситуації впливу наддержавних інституцій на політику суверенних держав та кризи міжнародних принципів такі, здавалося б, виключно позитивні тенденції, як рух у напрямі до рівноправного партнерства між урядовими й неурядовими стейкхолдерами чи залучення до управління недержавних суб'єктів є далеко неоднозначними. У цьому контексті на загально-світовому рівні набувають актуальності проблеми кризи держави в класичному її розумінні та збереження спільного центру, здатного в умовах постмодерності забезпечити керованість суспільства. “Те, що звичайно мають на увазі під кризою держави, – наголошує український дослідник О.Кондрашов, – слід інтерпретувати як кризу особливого типу держав, приміром таких, що перевантажені соціальними, економічними, культурними та іншими функціями” [13, с. 376]. Водночас у постсучасності виокремлюються щонайменше два основних соціальних атигюди, тобто психологічних стани готовності суб'єкта до певного типу дії в певній ситуації – диверсивність (розмаїтість) стилів життя та екстремальність (основні психосоціальні характеристики поведінки: ризикованість, радикалізм, екстре-

вими” ціннісними пріоритетами та їх ціннісним синтезом він виділив п'ять груп ціннісної ідентифікації, дві з яких визначає як групу конвенціоналістів-традиціоналістів із сильно вираженим почуттям обов'язку й прийнятності та групу нонконформістів-ідеалістів з яскраво домінуючими цінностями саморозвитку й автономії. “Змішані” групи включають, по-перше, розчарованих, які втратили віру в позитивні зміни й демонструють відсторонене ставлення до суспільно-політичного життя; по-друге, активних реалістів, які синтезують старі традиційні цінності обов'язку, дисциплінованості, порядності з постмодерними цінностями самоствердження, публічної активності; по-третє, гедоністичних матеріалістів, яких Г.Клагес характеризує як осіб із низьким рівнем синтезу “старих” і “нових” цінностей [20].

У 2013 р. запропонована Г.Клагесом типологія була використана Інститутом соціології НАН України в дослідженні, результати якого наведені в табл. 1. Згідно з п'ятибальним індексом ціннісної ідентифікації серед респондентів виявилось найбільше представників традиційного типу (3,68), далі – активних реалістів (3,56) та нонконформістів-ідеалістів (3,47) [18, с. 291].

Таблиця 1

Типи ціннісної ідентифікації українського соціуму (2013, N=1800, %)

Тип ціннісної ідентифікації	Позиції ціннісної ідентифікації			Індекс ціннісної ідентифікації (1+5)
	Найменш близькі + скоріше віддалені	Проміжна позиція	Найбільш близькі + скоріше віддалені	
Традиціоналісти	15	28	57	3,68
Розчаровані	57	27	16	2,32
Активні реалісти	15	32	53	3,56
Гедоністи-матеріалісти	46	32	22	2,58
Нонконформісти-ідеалісти	16	34	50	3,47

мізм, неформальність, маргінальність, девіантність, деструктивність) [9, с. 64].

Запропоноване німецьким соціологом У.Беком переосмислення таких понять, як “влада”, “панування” та “наси́льство” крізь призму космополітичної держави, заснованої на принципі національної індиферентності, що передбачає співіснування національних ідентичностей на основі конституційної толерантності [7].

Ще один відомий німецький соціолог Г.Клагес, який, продовжуючи розпочате американським соціальним психологом Р.Інглгартом дослідження зміни цінностей в умовах постсучасності, указує на багатовимірний характер переміщення ціннісних пріоритетів та смислів людей від цінностей обов'язку й прийнятності до цінностей саморозвитку й автономії [20]. Згідно зі “старими” і “но-

Порівняння результатів опитування, здійснених Інститутом соціології НАН України напередодні революційних подій 2013–2014 рр., з опитуваннями, що проводились після них Національною академією державного управління при Президентові України й Інститутом економіки та прогнозування НАН України в жовтні – листопаді 2014 р., дає можливість простежити певну тенденцію трансформаційних змін у суспільстві й інституті державної служби. Зокрема, за даними дослідження, здійсненого за методикою БАД (Л.Бурлачук, Е.Афонін, О.Донченко), розробленою в 2000–2002 рр. на кафедрі клінічної та медичної психології Київського національного університету ім. Т.Шевченка, державні службовці та український суспільний загал виявляють прогресуючу тенденцію в на-

прямі зростання власної самодостатності. Станом на кінець 2014 р. сукупний показник самодостатності чиновників становив 34,3%, тоді як у суспільстві він виявився значно вищим – 44,9%. Найвиразніше самодостатність характеризують процеси змін, що відбуваються в природі ідентичності, яка згідно із запропонованою авторською розробкою коливається в межах двох інваріантних форм-модусів (соціальної та соцієтальної) ідентичностей. На підставі дослідження “нова” соцієтальна природа ідентичності доволі впевнено стверджує себе і в середовищі державних службовців (19,3%), і в суспільному загалі (24,3%), тоді як традиційна соціальна природа ідентичності, відповідно, 15,0% і 20,6%. У рамках опитування в жовтні – листопаді 2014 р. також досліджувався рівень готовності державних службовців України до виконання функцій публічного адміністрування, який ілюструють результати, що наведені в табл. 2.

Публічне управління є відносно новим для вітчизняних реалій інструментом реалізації владних повноважень, де змістовно наголошується на

маційних процесів зовсім не означає векторний перехід від традиційного бюрократичного адміністрування спочатку шляхом упровадження ринкових моделей регулювання суспільних відносин, а потім мережевих форм публічного управління й доброго врядування. Сучасні виклики ставлять під сумнів можливість формування універсальної трансформаційної моделі державного (публічного) управління, єдиного загальнообов’язкового набору ідей та практичних підходів, придатних для впровадження в усіх без винятку країнах, адже навряд чи можна розраховувати на успішне їх застосування там, де засади модернізації державного управління не узгоджуються з цінностями й нормами суспільства [13, с. 376]. У цьому контексті виникає проблема вироблення оптимальних для українських реалій механізмів співвідношення функцій політичного управління державою й адміністративного вирішення конкретно поставлених завдань.

Процеси демократизації та децентралізації є невід’ємними складовими на етапі пошуку найбільш оптимальної для українського суспільства

Таблиця 2

Рівень готовності державних службовців України до виконання функцій публічного адміністрування

№ з/п	Назва функції	Рівень функціональної готовності державних службовців до виконання функцій публічного адміністрування (% до кількості опитаних – 821 респондент)		
		Нестійка дія (становлення)	Продуктивна дія	Некомпетентність
Ієрархія функціональної готовності за дослідницькою структурою (2014)				
1	Адміністративна	14,0	4,7	81,3
2	Виконавська/розпорядча	12,9	3,9	83,2
3	Координаційна/комунікативна	11,9	3,7	84,4
4	Проектувальна/планувальна	11,3	3,3	85,4
5	Контрольна	11,4	3,1	85,5
6	Організаційна	10,2	3,7	86,1
7	Мотиваційна функція	9,2	3,4	87,4
Ієрархія функціональної готовності за освітнім стандартом публічного адміністрування (2007)				
1	Адміністративна	13,6	4,3	82,1
2	Проектувальна/планувальна	12,0	3,2	84,8
3	Організаційна	10,1	3,7	86,2
4	Виконавська/розпорядча	9,9	3,5	86,6

гармонійному поєднанні державного управління із місцевим самоврядуванням, співпраці органів влади із різними суспільними об’єднаннями, професійними співтовариствами, бізнесовими та громадськими організаціями.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Ціннісно-сміслові зміни у сучасних пошуках оптимальних моделей публічного (державного) управління дають підстави говорити про зміну парадигми публічного (державного) управління. Однак глобальний характер рефор-

моделі публічного (державного) управління, де найвищою цінністю має стати людина-громадянин. Суб’єкт-суб’єктна сутність публічного управління фіксує горизонтальний рівень взаємодії учасників управлінського процесу з метою якісного надання публічних послуг органами державної влади, органами місцевого самоврядування, недержавними установами та організаціями, що перебувають у підпорядкуванні органів влади. Інакше кажучи, публічне управління встановлює участь народу в процесі реалізації публічної

влади [8, с. 26–27], безпосереднє співробітництво посадових осіб органів влади із представниками бізнесу та громадянського суспільства, а також використання ринкових підходів до надання публічних послуг, забезпечення прозорості прийняття управлінських рішень.

Для українських реалій подальших досліджень потребує проблема вироблення оптимальних механізмів співвідношення функцій політичного управління державою (ухвалення

суспільно значущих рішень, вироблення стратегії суспільного розвитку, формування та реалізація публічної політики) й адміністративно-го управління (організаційного забезпечення виконання рішень, їх реалізацію, управління персоналом) [10, с. 4]. Пріоритетною нині в суспільних умовах і трансформаційних процесах у системі державного (публічного) управління має бути саме адміністративна функція державних службовців.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Амосов О. Моделі публічного адміністрування (архетипова парадигма) / О. Амосов, Н. Гавкалова // Публ. упр.: теорія та практика. – 2013. – Спец. вип. – С. 6–13.
3. Афонін Е. А. Закономірності та особливості української трансформації / Е. А. Афонін, О. В. Суший // Стратег. панорама. – 2015. – № 1. – С. 94–108.
4. Афонін Е. Функціональна і компетентісна готовність державних службовців України до здійснення публічного адміністрування в умовах демократії / Е. А. Афонін, О. М. Балакірева // Укр. соціум. – 2015. – № 1. – С. 7–22.
5. Бандурка О. О. Єдність цінностей та істини у праві (філософський аналіз) : монографія / О. О. Бандурка. – Київ : Вид-во НАДУ, 2003. – 403 с.
6. Бакуменко В. Д. Державна політика / В. Д. Бакуменко, С. А. Попов // Енциклопедія державного управління : у 8 т. – Т. 4 : Галузеве управління. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2011. – С. 122–124.
7. Бек У. Влада і контрвлада у добу глобалізації: нова світова політична економія / У. Бек ; пер. із нім. О. Юдіна. – Київ : Ніка-Центр, 2011. – 407 с.
8. Гайдученко С. О. Організаційна культура у контексті публічного управління : монографія / С. О. Гайдученко. – Харків, 2016. – 344 с.
9. Гапон Н. Співзалученість антропологічного та теологічного вимірів у психотерапії постсучасної людини / Н. Гапон // Антропний принцип в контексті актуальних проблем філософії науки : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (Львів, 15–16 груд. 2016 р.). – Львів, 2016. – С. 63–66.
10. Гук О. І. Культура та етика демократичного врядування : навч. посіб. / О. І. Гук, А. Ф. Колодій. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. – 108 с.
11. Загорський В. С. Публічна політика / В. Загорський, М. Буник // Енциклопедія державного управління : у 8 т. – Т. 8 : Публічне врядування. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. – С. 484–486.
12. Загорський В. Передмова / В. Загорський, С. Телешун, А. Колодій // Енциклопедія державного

References

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996), Constitution of Ukraine, available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (Accessed 29 January 2017).
2. Amosov, O. and Gavkalova, N. (2013), "Models of public administration (archetypal paradigm)", *Publichne upravlinnya: teoriya ta praktyka*, Special vol., pp.6–13.
3. Afonin, E.A. and Sushyj, O.V. (2015), "Tendencies and features of Ukrainian transformation", *Strategichna panorama*, vol. 1, pp. 94–108.
4. Afonin, E. and Balakiryeva, O. (2015), "Functional competency and willingness of civil servants of Ukraine to implementation of public administration in democratic conditions", *Ukrayins'kyj socium*, vol. 1, pp. 7–22.
5. Bandurka, O.O. (2003), *Yednist' cinnostej ta istyny u pravi (filosofs'kyj analiz)* [The unity of values and truth in the law (philosophical analysis)], NADU Publisher, Kyiv, Ukraine.
6. Bakumenko, V.D. and Popov, S.A. (2011), "Public policy", *Encyclopedia publichnogo upravlinnja* in 8 vol, vol. 4, pp. 122–124.
7. Beck, U. (2011), *Vlada i kontrvlada u dobu globalizaciyi: Nova svitova politychna ekonomiya* [Power and contrpower in the era of globalization, new global political economy], translated from German, Nika-Centr, Kyiv, Ukraine.
8. Gajduchenko, S.O. (2016), *Organizacijna kul'tura u konteksti publichnogo upravlinnja* [Organizational culture in the context of public management], "Madryd" Publisher, Charkiv, Ukraine.
9. Gapon, N. (2016), "Co-involvement anthropological and theological dimensions in psychotherapy of postmodern person", *Antropnyj pryncyp v konteksti aktual'nych problem filosofiyi nauky: zbirnyk materialiv vseukrayins'koyi nauk.-praktych. konf.* (L'viv, 15-16 grudnya 2016 r.), L'viv, Ukraine. pp. 63–66.
10. Guk, O.I. and Kolodii, A.F. (2011), *Kul'tura ta etyka demokratychnogo vryaduvannya* [Culture and ethics of good governance], LRIDU NADU. L'viv, Ukraine.
11. Zagors'kyj, V.S. and Bunyk, M.Z. (2011), "Public policy", *Encyclopedia publichnogo upravlinnja* in 8 vol, vol. 8, pp. 484–486.

- управління : у 8 т. – Т. 8 : Публічне врядування. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. – С. 7–14.
13. Кондрашов О. М. Трансформація публічного управління в умовах розвитку інформаційного суспільства та глобалізаційних процесів: вітчизняний та закордонний досвід : монографія / О. М. Кондрашов. – Київ : Принт Ю, 2016. – 624 с.
 14. Патнам Р. Д. Творення демократії. Традиції громадської активності в сучасній Італії / Р. Д. Патнам ; пер. з англ. – Київ : Основи, 2001. – 302 с.
 15. Повний демонтаж // Укр. тиждень. – 2013. – № 14 (282). – 5–11 квіт. – С. 11.
 16. Радченко О. В. Ціннісна система суспільства як механізм демократичного державотворення : монографія / О. В. Радченко. – Харків : Вид-во ХарPI НАДУ "Магістр", 2009. – 380 с.
 17. Рено Ф. State. Government / Ф. Рено // Європейський словник філософій: лексикон неперекладностей / пер. з фр. – Вид. 2-ге, випр. – Київ : Дух і Літера, 2011. – Т. 1. – С. 340.
 18. Ручка А. Цінності і типи ціннісної ідентифікації в сучасному соціумі / А. Ручка, М. Наумова // Українське суспільство 1992–2013. Стан та динаміка змін. Соціологічний моніторинг. – Київ : IC НАНУ, 2013. – С. 285–297.
 19. The Oxford handbook of public management / Ed. by E. Ferlie, L.E. Lynn, C. Pollitt. – Oxford : Oxford University Press, 2007. – 789 p.
 20. Klages H. Traditionbruch als Herausforderung: Perspektiven der Wertewandelsgesellschaft / H. Klages. – Frankfurt-a M. : Campus Verlag, 1993. – 287 s.
 21. Pollitt C. Public Management Reform: A Comparative Analysis – New Public Management, Governance, and the Neo-Weberian State / C. Pollitt, G. Bouckaert. – 3-d Ed. – New York : Oxford University Press Inc., 2011. – 352 p.
 22. Public administration [Електронний ресурс] // Глосарій Програми розвитку публічного адміністрування ООН. – Режим доступу: <http://www.unpan.org/Directories/UNPAGlossary/tabid/928/Default.aspx>.
 23. Public management [Електронний ресурс] // Глосарій Програми розвитку публічного адміністрування ООН. – Режим доступу: <http://www.unpan.org/Directories/UNPAGlossary/tabid/928/Default.aspx>.
 24. United Nations Committee of Experts on Public Administration Report on the seventh session (14–18 April 2008) Economic and Social Council Official Records, 2008 Supplement N. 24 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un/unpan030906.pdf>.
 12. Zagors'kyj, V., Teleshun, S. and Kolodii, A. (2011), "Preface", Encyclopedia publicznego upravlinnja in 8 vol, vol. 8, pp. 7–14.
 13. Kondrashov, O.M. (2016), Transformaciya publicznego upravlinnja v umovach rozvytku informacijnogo suspil'stva ta globalizacijnyh procesiv: vitchyznyanyj ta zakordonnyj dosvid [The transformation of public management in the development of the information society and globalization, domestic and international experience], Priny Yu., Kyiv, Ukraine.
 14. Putnam, R.D. (2001), Tvorennya demokratiyi. Tradyciyi gromadskoyi aktyvnosti v suchasnij Italiyi [Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy], "Osnovy", Kyiv, Ukraine.
 15. "Full dismantling", Ukrayins'kyj tyzhden', 5–11 April 2013, vol. 14 (282), p. 11.
 16. Radchenko, O.V. (2009), Cinnisna systema suspil'stva yak mehanizm demokratychnogo derzhavotvorennja [Value system of society as a mechanism of democratic state-building], NADU "Magistr". Charkiv, Ukraine.
 17. Reno, F. (2011), State, Government, Europejskyj slovnyk filosofij: Lexicon neperekladnostej, 2nd ed., vol. 1, p. 340.
 18. Ruchka, A. and Naumova, M. (2013), "Value system of society as a mechanism of democratic state", Ukrain's'ke suspil'stvo 1992–2013. Stan ta dynamika zmin. Sociologichnyj monitoring, IC NANU, pp. 285–297.
 19. Ferlie, E. Lynn, L.E. and Pollitt, C. (2007), The Oxford handbook of public management, Oxford University Press, Oxford, UK.
 20. Klages, H. (1993), Traditionbruch als Herausforderung: Perspektiven der Wertewandelsgesellschaft, Campus Verlag, Frankfurt-a M. Germany.
 21. Pollitt, C. and Bouckaert, G. (2011), Public Management Reform: A Comparative Analysis – New Public Management, Governance, and the Neo-Weberian State, 3-rd ed., Oxford University Press Inc., New York, USA.
 22. "Public administration", (2008), available at: <http://www.unpan.org/Directories/UNPAGlossary/tabid/928/Default.aspx> (Accessed 29 January 2017).
 23. "Public management", (2008), available at: <http://www.unpan.org/Directories/UNPAGlossary/tabid/928/Default.aspx> (Accessed 29 January 2017).
 24. "United Nations Committee of Experts on Public Administration Report on the seventh session (14-18 April 2008) Economic and Social Council Official Records", available at: <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un/unpan030906.pdf> (Accessed 29 January 2017).